

فصل دوم

ٹیپرات کاربردی رنگ در گرافیک

برای آفرینش یک اثر خوب، هنرمند باید از دو چیز کاملاً آگاه باشد :
یکی حدود درجه‌ی رنگ و دیگری قدرت رساندن احساسات با رنگ‌ها.

رنگ‌ها با زندگی انسان آمیخته شده‌اند و رابطه‌ی بسیار عمیقی با شخصیت و حالت افراد دارند، درست مثل ماشه‌ی اسلحه و آتش بعد از آن. در یک روز آفتابی ما با رنگ آبی آسمان آرام می‌شویم و چمن سبز یا هر چیزی که در آن باشد احساس تازگی و طراوت در ما به وجود می‌آورد و همین طور است اشعه‌ی زرد خورشید که احساس شادی در ما به وجود می‌آورد. وابستگی به رنگ‌ها پدیده‌ای است که با فرهنگ هر ملتی آمیخته شده است.

هر رنگی دارای توانایی^۱ خودش است مانند توناژ^۲ قرمز که مرتعش و تپنده است که به صورتی کم رنگ لطیف و آرام ختم می‌شود. شناخت این تواناییت به خلق یک طراحی مؤثر و مهیج کمک می‌کند. در بخش وسیع‌تر، مهارت درک قدرت رنگ‌ها و درک این که چگونه رنگ‌ها احساسات را نشان می‌دهند، یک امتیاز مهم به حساب می‌آید.

درک این که چگونه از رنگ‌ها با استفاده از نیروی مؤثر رنگ بر احساسات در طراحی استفاده کنیم یک بحران و یا دایره‌ای از تفکرات گوناگون را در تουسعه‌ی طراحی و گرافیک به وجود آورده است.

برای مثال در طراحی‌های وب سایت‌ها با توجه به محدودیت‌های وب، طراح باید بتواند بهترین وضعیت قابل استفاده و زیبا را ارائه دهد. در وب‌ها چون ارتباط آنی است و قابل تغییر و بدون مرز، بیش‌تر این مسئله بروز می‌کند. یک حادثه در تهران می‌تواند هم‌زمان و در کنار یک خبر از کنسرت یا جشنی قرار بگیرد.

با این توضیحات کاملاً می‌شود فهمید که طراحی وب یک موضوع مهم جهانی شده است.

طراحان اهل هر کجا که باشند چه از کوچک‌ترین روستاهای دورافتاده و چه از مراکز شهرهای بزرگ دنیا، با یک زبان واحد با هم مرتبط باشند و اطلاعات خود را مبادله نمایند. این آثار یک زبان بین‌المللی دارند و با استفاده از هارمونی مناسب رنگ‌ها می‌توانند ارتباط بهتری را برقرار سازند.

در ابتدا زمینه‌ای از اطلاعات در مورد رنگ‌ها و اثر روان‌شناختی آن‌ها، بسته به آمار جهانی، طبق کتاب‌های مأخذ در اختیار شما قرار داده می‌شود و بعد جعبه‌ی رنگ و رنگ‌های مخصوص CMYK و RGB (وب) به شما معرفی می‌گردد. در آخر بعضی از طراحان موفق را که توانسته‌اند رابطه‌ای اصولی بین طرح و رنگ موردنظر برقرار کنند به شما معرفی می‌شوند. محتوا در این بخش از کتاب، براساس اطلاعات پایه درباره‌ی رنگ و گردونه‌ی رنگ و آرایش موضوعی رنگ‌ها، طوری تنظیم شده است که طرح‌ها با ابتکار و خلاقیت جدیدی تولید شوند.

۱- تواناییت یا نوانس و یا والر در زبان‌های مختلف یعنی کم یا زیاد کردن غلظت رنگ از ۱۰۰٪ به ۲٪ یا بالعکس.

۲- اثربخشی محیطی که رابطه‌ی مستقیمی با غلظت رنگ دارد - تأثیرگذاری بصری رنگ

پرسش

۱- رنگ، رنگ‌های اصلی، رنگ‌های درجه دوم و رنگ‌های درجه سوم را تعریف کنید.

.....
.....
.....

۲- آرایش ابتدایی رنگ‌ها یعنی چه و کاربرد آن‌ها کدام است؟

.....
.....
.....

۳- رنگ‌های تبلیغاتی چه رنگ‌هایی هستند؟

.....
.....
.....

۴- رنگ‌های باوقار کدامند؟ برای تهیه‌ی یک گزارش سالانه یا دعوت نامه از چه رنگ‌هایی می‌توانیم استفاده کنیم؟

.....
.....
.....

۵- برای تداعی بصری واژه‌ی «بی‌خیالی» از چه دسته رنگ‌ها می‌شود استفاده کرد؟

.....
.....
.....

۶- برای طراحی‌هایی که نیاز است ملایمت را نشان دهند استفاده از چه رنگ‌هایی مناسب‌تر است؟

.....

.....

.....

۷- آیا در بسته‌بندی آب معدنی باید فقط به رنگ‌های سفید و آبی بسند کنیم؟

.....

.....

.....

۸- کدام دسته از رنگ‌های زنانه یا مؤنث معروف هستند؟ آیا برای وسایل زنانه باید فقط از این رنگ‌ها

استفاده کنیم؟

.....

.....

.....

هرآموز محترم! این سوالات یا سوالاتی نظیر این مجموعه را با سؤال رنگ و مفاهیم رنگی شروع کنید و سعی کنید از هنرجویان اطلاعات لازم را گرفته و آن‌ها را دسته‌بندی کنید و تأکید کنید سعی کنند پاسخ سوالاتی را که نمی‌دانند در طی جلسات تدریس این مبحث به دست آورند.

تعريف رنگ

نخست لازم است واژه‌های مختلفی را که در مبحث رنگ موردنظر است بشناسیم و برای واژه‌های خارجی مربوطه نیز معادل‌هایی در فارسی جست‌وجو کنیم.

رنگ (فارسی)، colour (انگلیسی)، couleur (فرانسه)، لون (عربی)؛ این عام‌ترین مفهومی است که به کار می‌بریم. «رنگ» کیفیتی است در ظاهر اشیاء که بر حسب آن که چه نوری از سطح آن‌ها منعکس می‌شود، نمودهای مختلفی را به چشم جلوه‌گر می‌سازند.^۱

«رنگ» نامی عالی است برای یکی از اجزاء متشكله‌ی

احساسی که بر اثر فعالیت شبکیه‌ی چشم و نظام عصبی مربوطه ناشی می‌شود.^۲

از این تعاریف درمی‌یابیم که رنگ واژه‌ای است که به سفید، قهوه‌ای، سرخ، سیاه و غیره اطلاق می‌کنیم. اما اگر دقیق باشیم، فرقی را بین سفید، سیاه و خاکستری از یک‌سو و سرخ و زرد و قهوه‌ای و غیره از سوی دیگر قائل می‌شویم. این فرق ناشی از کیفیتی است که در اغلب رنگ‌ها وجود دارد ولی در سیاه و خاکستری وجود ندارد. این کیفیت یا صفت را «فام» می‌نامیم. بر همین مبنای توانیم رنگ‌ها را به دو دسته‌ی فام‌دار (chromatic) و بی‌فام (achromatic) تقسیم کنیم.

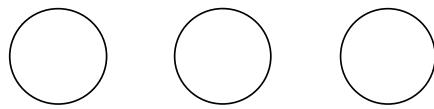
هنرآموز محترم! لطفاً پس از تکثیر این ۳ فرم و ارائه به هنرجویان در شروع مبحث رنگ، از هنرجویان بخواهید فرم‌ها را تکمیل کنند.

۱— The oxford universal dictionary illustrated, 2001

۲— Encyclopaedia of the Arts Runes / schirckel, 2002

سنجهش ورودی و یادآوری مبانی هنرهای تجسمی (۲)

۱- رنگ‌های اصلی

۲- رنگ‌های درجه دوم و درجه سوم

$$\boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

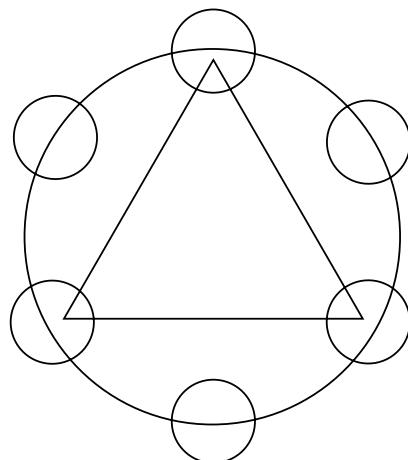
$$\boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

$$\boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

$$\boxed{} + \boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

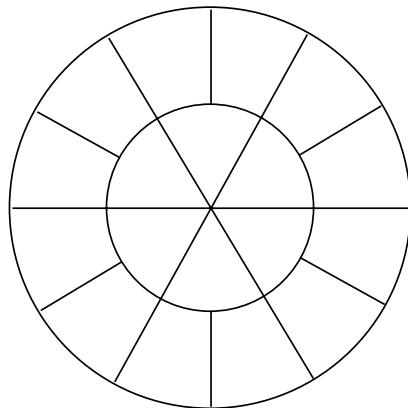
$$\boxed{} + \boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

۳- چرخه‌ی رنگ و جایگاه رنگ‌ها

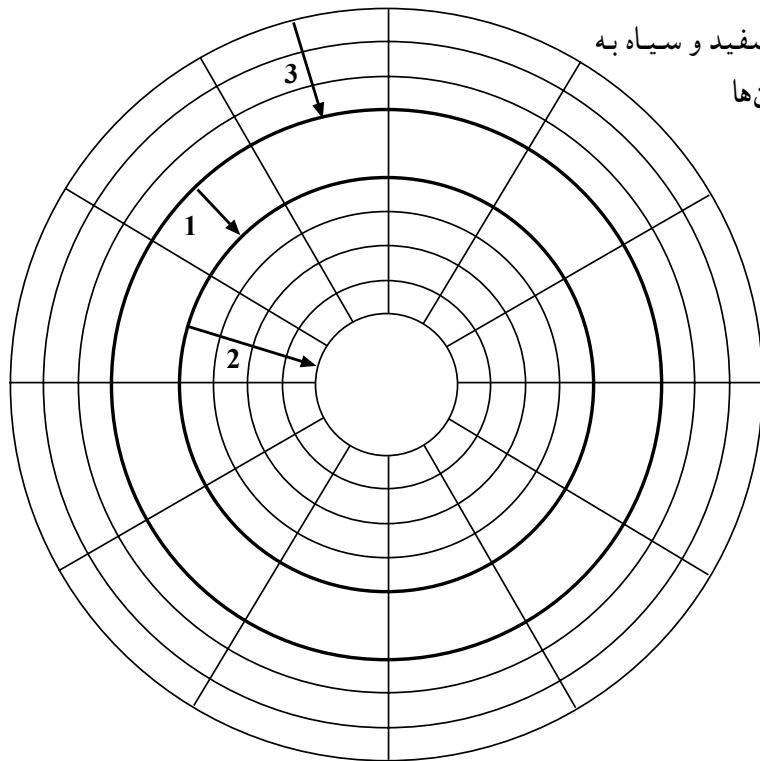

یادآوری مبانی هنرهای تجسمی رنگ

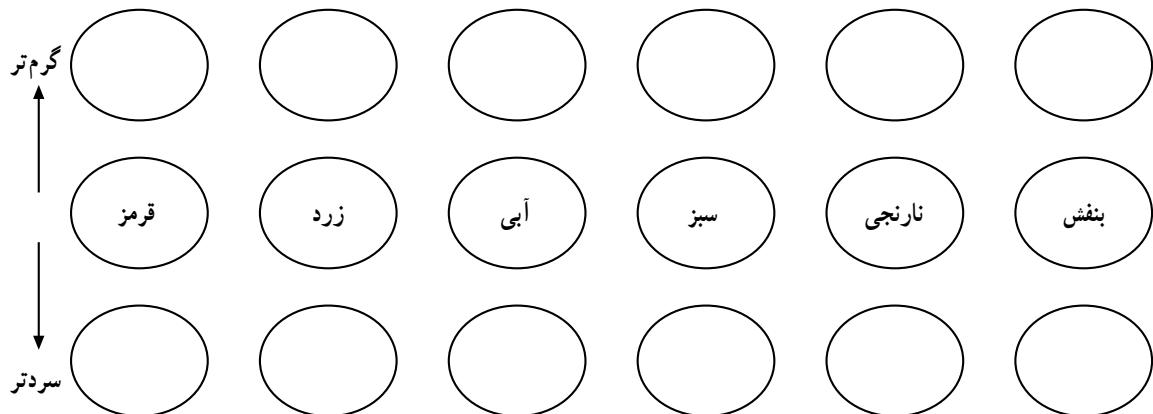
۴- چرخه‌ی رنگ

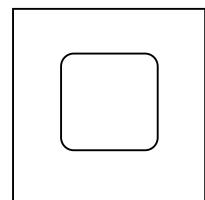
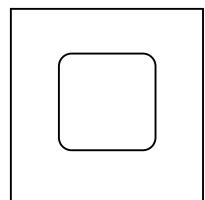
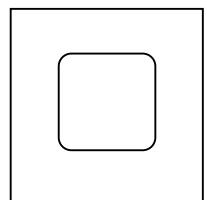
۵- اضافه شدن سفید و سیاه به
چرخه‌ی رنگ و جایگاه آن‌ها

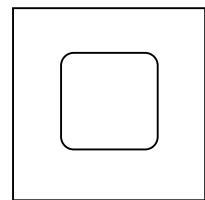
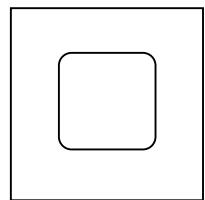
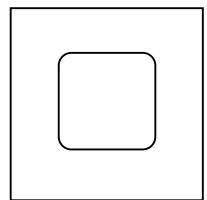
ادامه‌ی آزمون ورودی و سنجش هنرجویان و یادآوری مبانی رنگ

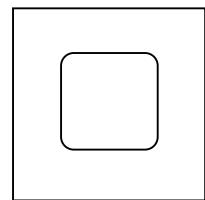
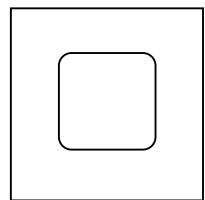
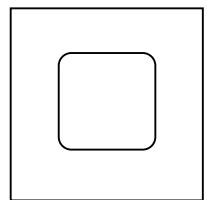
بهترین ترکیب (مبحث کتراست)

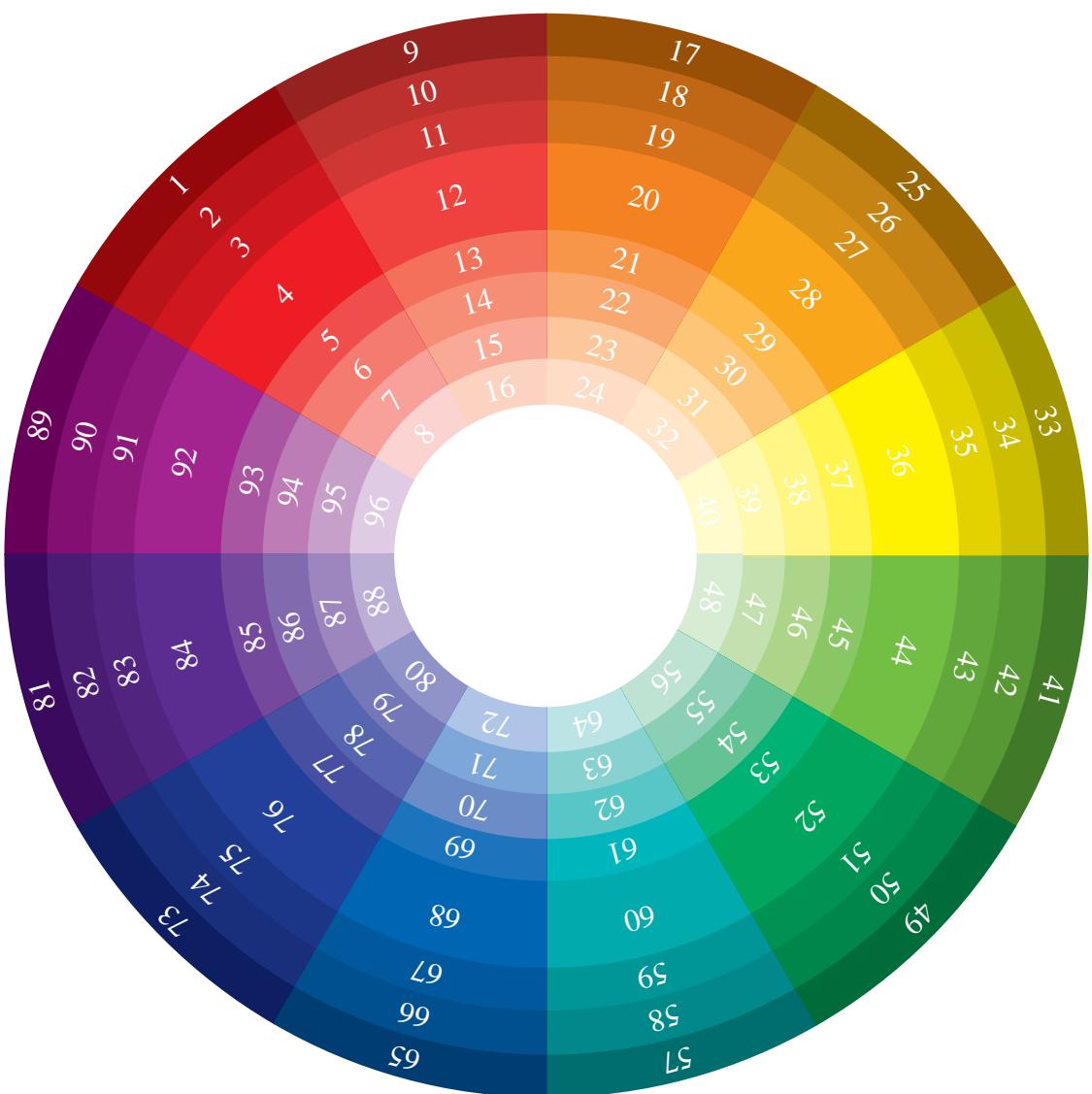

مناسب

بدترین ترکیب

شكل ١-٢

توجه: این فرم را تکثیر کنید و به عنوان تحقیق در گزارش‌های فردی ثبت کنید:

نام و نام خانوادگی:

موضوع: یادآوری مفاهیم مبانی رنگ

در مورد عناوین زیر هرچه می‌دانید بنویسید:

۱- رنگ‌های اصلی: رنگ‌های سه فام زرد و قرمز و آبی را اولیه یا درجه ۱ می‌گوییم که دیگر رنگ‌ها از آن مشتق می‌شود.

۲- رنگ‌های درجه دوم: ترکیب مقادیر مساوی ۲ فام اصلی (نارنجی، سبز، بنفش)

۳- رنگ‌های درجه سوم: هرگاه دو فام اصلی را به نسبت ۱ و ۲ مخلوط کنیم فام درجه سوم خواهیم داشت؛ در حقیقت رنگ‌های درجه سوم حد فاصل فام‌های اولیه و درجه دوم هستند، مثل زرد - نارنجی (پرتفالی)

۴- رنگ‌های تکمیلی: دو فامی که هرگاه با نسبت‌های معین مخلوط شوند یک رنگ بی فام (خاکستری یا سیاه) ایجاد کنند؛ مثل بنفش و زرد.

تمرین

جدول شماره‌ی (۱) را تکثیر و به هنرجویان بدھید و از آن‌ها بخواهید پس از فهمیدن موضوعات درون جدول، جایگاه مربوط به رنگ، صورت‌های رنگ روی گردونه‌ی رنگ را مشخص کنند.

یادآوری

تأثیرات احساسی و روان‌شناختی رنگ غیرقابل انکار است. احساسات ناشی از رنگ قوی ترین تأثیر خود را دارند و مادئماً متأثر از بازی رنگ‌ها هستیم. صورت‌های گوناگون رنگ عبارتند از: سرد، داغ، روشن، تاریک (تیره)، گرم، خنک، رنگ‌پریده و درخشان

تمرین

هنرآموز محترم! با توجه به گردونه‌ی رنگ سعی کنید واژگان زیر را از دانش آموزان پرسیده و تعاریف را تکمیل کنید. و سپس شماره‌ی رنگ‌های مربوط به هر واژه را از روی گردونه‌ی رنگ انتخاب کنید.

سايه‌ی رنگ، فام (hue)

سايه (shade)

تن (Tone)

کرومما (chroma)

واليو (value)

هنرآموز محترم!

در کلاس از هنرجویان بخواهید چند نفر از آن‌ها اطلاعات بیشتری در مورد رنگ، علاوه بر آن‌چه که تدریس شده دارند، برای جلسه‌ی آینده به کلاس بیاورند.

از هنرجویان بخواهید برای جلسه‌ی آینده از انواع طراحی‌هایی که در دسترس دارند، اعم از پوستر، سته‌بندی، عکس و..., تعدادی را به کلاس بیاورند و آن‌ها را در کلاس با همکاری خود هنرجویان طبق آرایش ابتدایی و خلاق سته‌بندی کرده و از خود هنرجویان برای دادن اطلاعات استفاده کنید.

تصویر رنگ	درخشنان (Bright)	خلوص بالا	رنگ های شفاف، متمایز یا بازیگری	ترکیب رنگی سفید و سیاه	تأثیرات و معنای آن
				برای درک رنگ سرد به بین فکر کنید.	کاهندهٔ سوخت و ساز بدن، دلسردکننده، قوی، جدی، سرد و تمیز و تازه
	(دار) Hot			برای شناخت آن به گل آتش بیاندیشید.	افزايش دهندهٔ سوخت و ساز بدن و حرارت بدن، حالت نرم، غالباً برای بسته‌بندی و تبلیغات به کار می‌رود.
	(روشن) light			رنگ نیستند بلکه اثر کم رنگی از رنگ اصلی و نیمه‌شفاف محسوب می‌شوند.	نور محیط اطراف را باز می‌تاباند، فضای بزرگ‌تر و بازتر می‌نمایاند.
	(تاریک و تیره) dark			رنگ قوی و سنگین	وسیله‌ای برای کنتراست رنگ‌های روشن‌تر به کار می‌روند و متناسب و نسبتاً ملایمت و افسرده‌گی را القا می‌کنند.
	(گرم) Warm			رنگ‌هایی که هیجان‌آفرین هستند.	واقعاً احساس برانگیزاننده، وسوسه‌انگیز، آرام‌بخش که در محیط داخل منزل به کار می‌روند.
	(خنک) Cool			طیف بین سبز، آبی تا بنفش	آرام‌بخش، مسکن، متفسکرانه، صلح‌جویانه، مانند رودی با جریان
	(رنگ پریده) Pale			فام بسیار کم رنگ یعنی سفید + کمی رنگ	ملایم، لطیف و روشن، احساس جوانی، ملاطفت، معصومیت و تعادل و مؤنث به حساب می‌آید و دسته‌بندی لوازم آرایش
	(درخشنان) Bright			رنگ‌های خالص بدون ترکیب سیاه و سفید	جنبش‌وار، موضوع اصلی هنر چاپ در دهه‌ی ۶۰ و در کاربرد گرافیکی محرك و انرژی‌زا هستند.

شامل (فام و سایه دیشان) هم رنگ در نظر گرفته می شوند. این رنگ های خالص تأثیری سازگار و خوشایند بر چشم دارند.

متضاد (clash)

از روی جدول رنگ مناطق قرار گیری این دو رنگ را مشخص کنید و اجازه دهید تا شاگردان با دیدن، معنای متضاد را دریابند.
رنگ های خالص با دو رنگ مکمل دو طرفش را می توان متضاد نامید که تأثیری تن و شگفت انگیز دارند؛ مثل آبی با قرمز – نارنجی یا نارنجی – زرد.

تک رنگ (Monochromatic)

در دایره رنگ و یا جدول رنگ محل قرار گیری هر کدام را مشخص کنید.

ترکیب هریک از رنگ های خالص با هریک از فام ها یا سرهاش که ترکیبی آرام بخش و ملایم به وجود می آورد.
خنثی (Netural)

در جدول رنگ محل ها را مشخص کنید.

آرایش ابتدایی رنگ ها

در آرایش ابتدایی رنگ ها باید توجه داشت آموزان را به این که در این نوع آرایش یک نظام ریاضی وجود دارد که به واقعیت فیزیکی و عینی و ترکیب رنگ مربوط می شود معطوف کرد. برای مثال رنگ های تکمیلی روبه روی هم در گردونه رنگ قرار دارند که همواره به نظر می رسد که هم دیگر را تشدید می کنند هریک از این آرایش ها تأثیری منحصر به فرد بر مشاهده کننده می گذارند.

تمرين: پس از تدریس تعاریف آرایش ابتدایی رنگ ها و صورت های مختلف آن ها از هنرجویان بخواهید که از روی گردونه رنگ شماره دیگر آن ها را (مربوط به هر ترکیب) مشخص کنند.

بدون رنگ (Achromatic)

آکروماتیک یعنی بدون رنگ، و آرایش بدون رنگ شامل سیاه و سفید و خاکستری می باشد که می توان آن ها را نیز با هم ترکیب کرد. این آرایش تنوع زیادی دارد که با اضافه کردن تهرنگی از قرمز یا زرد یا آبی، آرایش خنک و گرم را ساخت.

هم رنگ (Analogous)

از روی جدول رنگ مناطق تعیین شده را مشخص کنند تا بهترین در ذهن جایگزین شوند.
هر سه رنگ خالص که در گردونه رنگ هم جوار هستند

از ترکیب رنگ‌های ثانویه‌ی نارنجی، سبز و بنفش ساخته می‌شود که دارای کیفیتی تازه و متعالی است می‌توان آن را با استفاده از فام‌ها و سایه‌ها بسیار ظرف ساخت.
مکمل جدا (spilt complementay

محل رنگ‌های مشخص شده در جدول رنگ تعیین شوند.
این آرایش اغلب بسیار چشم‌نوازتر از آرایش مکمل می‌باشد. که از ترکیب یک رنگ خالص با رنگ‌های خالص اطراف رنگ‌های مکمل آن به‌دست می‌آید. (narنجی با سبز – آبی، آبی – بنفش)
تکمیلی (complementay

محل رنگ‌های تعیین شده در جدول رنگ مشخص شوند.
این آرایش از ترکیب ۲ رنگ روبرو در گردونه به وجود می‌آیند مثل (سبز و قرمز).

آنقدر ملايم است که تقریباً نامرئی است. آرایش خنثی شامل یک رنگ خالص می‌شود که با اضافه کردن رنگ‌های مکمل، خنثی شده است. با افزودن بیشتر سیاه و سفید می‌توان مجموعه‌ی رنگ (پالت) خنثی را توسعه داد.
ابتدايی (primary)

در جدول رنگ محل‌ها را مشخص کنید.
ترکیب سه راه خالص (قرمز، آبی و زرد) که برای آرایش کتاب‌های کودکان، اسباب‌بازی‌ها و اتاق خواب کودکان شایسته است. خلوص و پاکی این آرایش آن را با رنگ‌های مهم بر روی تخته رنگ هنرمندانی چون پیرموندریان (pie monderin) و روی لیشتون‌اشتاين (Roy lichtenstein) ساخته است.
ثانويه (secondary

در جدول رنگ محل‌ها را مشخص کنید.

تمرین

۱- هنرجویان از انواع آرایش ابتدایی رنگ‌ها در پیرامون خودشان (ویترین‌ها، دکوراسیون،...)، عکاسی، یا کلاژ کرده به کلاس بیاورند. در کلاژ می‌توانند از قطاعی پوسترها و تصاویر منتشر شده و تکه‌پارچه‌ها هم استفاده کنند.

۲- از هنرجویان بخواهید با شناخت شخصیت خود، رنگی را انتخاب کنند و با توانایی‌های آن حروف اول اسم و فامیل خود را به صورت لاتین، یا یک طرح ساده‌ی خطی مثل حلقه‌ون را با کلاژ انواع کاغذ رنگی یا هر آن چه که به صورت رنگی در دسترس دارند مثل مجلات یا کارت‌پستال‌ها و... طراحی کنند. مطابق ۲ نمونه‌ی زیر.

شكل ۲-۲

دانش افزایی

آرایش خلاقانه‌ی رنگ

(آن‌چه که در هنگام تدریس، هنرآموز باید بداند)

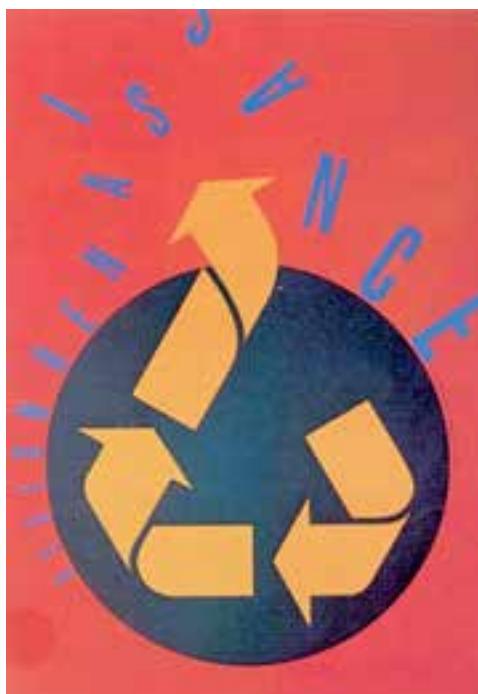
هنرآموز محترم! سعی کنید با سؤالاتی شبیه سؤال‌های مطرح شده در هر مطلب، احساس هنرجویان را در مورد رنگ موردنظر جمع‌آوری و از تعاریف خود هنرجویان، ضمن هدایت آن‌ها، با توجه به دانش و تجربیات خود و آن‌چه که در تعاریف آمده این اطلاعات را دسته‌بندی کنید. در ضمن قبل از تدریس هر بخش، از هنرجویان بخواهید که هر آن‌چه در پیرامون خود دارند (پوستر، بسته‌بندی و...) که کیفیت دارند به کلاس بیاورند و با خود هنرجویان تجزیه و تحلیل رنگی را انجام دهید و در مورد جنبه‌های بصری هر اثر بحث کنید.

خصوصیات باز رنگ قرمز کدام است؟

کیفیت باز و نمایان رنگ قرمز در تبلیغات کاملاً مشهود است و باعث جلوه‌ی زیاد آن می‌شود. طبیعی است که قوطی‌های نوشابه یا جعبه‌های سیگار اگر به رنگ قرمز باشند جلوه‌ی بیشتری دارند تا محصولاتی که با رنگ کم رنگ‌تری طراحی شده‌اند.

چه رنگ‌هایی خلوص رنگ قرمز را بالا می‌برند?
تقابل قرمز با مکمل‌هایش، سبز، آبی-سبز و زرد-سبز
چه رنگ‌هایی باعث گرم‌تر و جسورانه‌تر شدن رنگ قرمز هستند؟ سایه‌های قرمز-نارنجی و قرمز-بنفش

در این پوستر، رنگ قرمز که توجه و احساس بیننده را بر می‌انگیرد و بخش بزرگی از پوستر را نیز دربر می‌گیرد، صرف نظر از بقیه‌ی رنگ‌های خالص، چشم را به خود معطوف می‌نماید.

شكل ۳-۲

طراح: حمیدرضا و صاف

طراح: علیرضا و کیلی، نمایشگاه بسته‌های مقاومت

شکل ۲-۴

شکل ۲-۵ - آرم

شكل ٢٦ – طراحان شرکت داروک

احساس رفاه، هماهنگی و آسایش را با چه رنگ‌هایی می‌توانیم به بیننده القا کنیم؟

شكل ۲-۷

چنین احساسی را در بیننده به وجود می‌آورند. (چیزهایی که فقط به ظاهر گران‌بها هستند مثل یک زنگوله‌ی طلایی و یا قاب عکس طلایی متالیک)

رنگ‌هایی که اغلب شامل سایه رنگ‌های خالص‌اند و با سیاه، سیرتر و غنی‌تر نیز شده‌اند، مثل زنگ آهن و رنگ بلوط و زیتونی، هم‌چنین سایه‌های شاد قرمز همراه با رنگ‌های گرم، غالباً

شكل ۲-۸

در ترکیب با رنگ سفید یا سیاه و سرخ می‌تواند خاصیت آن بیشتر شود.

شكل ۹

در این تصویر آرایش رنگی چگونه است؟

رنگ‌های لطیف بر پایه‌ی قرمز آرایش رمانتیکی را به وجود می‌آورد. مثلاً قرمزی که با سفید ملایم شده است تا فام صورتی رنگ پریده‌ای بسازد، این رنگ خالص تند و پرشور به رنگی که زمزمه‌گر عشق و دوستی است تبدیل می‌کند.

شکل ۲-۱۰

رنگ صورتی به طرز موفقی با فام‌های دیگر تلفیق می‌شود مثل: صورتی + بنفش – آبی آسمانی روشن صورتی + سبز روشن + زرد

این ترکیب رنگ‌ها ذاتاً احساس رنگ‌های مؤنث را دارند.

البته اگر صورتی روشن با آبی تیره‌تر، آبی – سبز و سبز ترکیب شوند رنگ‌های پیچیده‌تری از این احساس به وجود می‌آید.

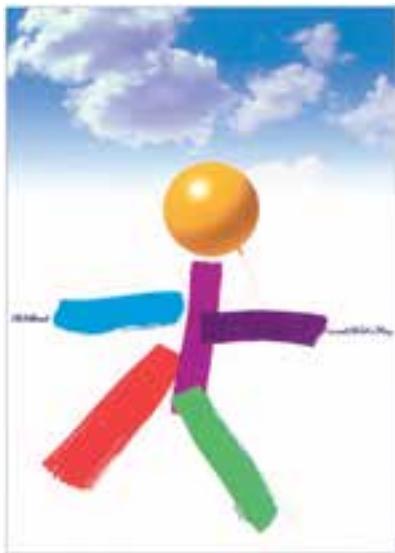

شکل ۱۲ – طراحان شرکت داروک

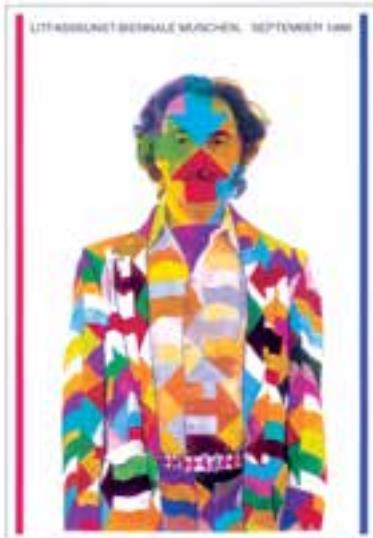

شکل ۱۱ – طراحان شرکت داروک

در ترکیب سبز با نارنجی قرمز، در تصویر زیر، چه حالت‌هایی به وجود آمده است؟

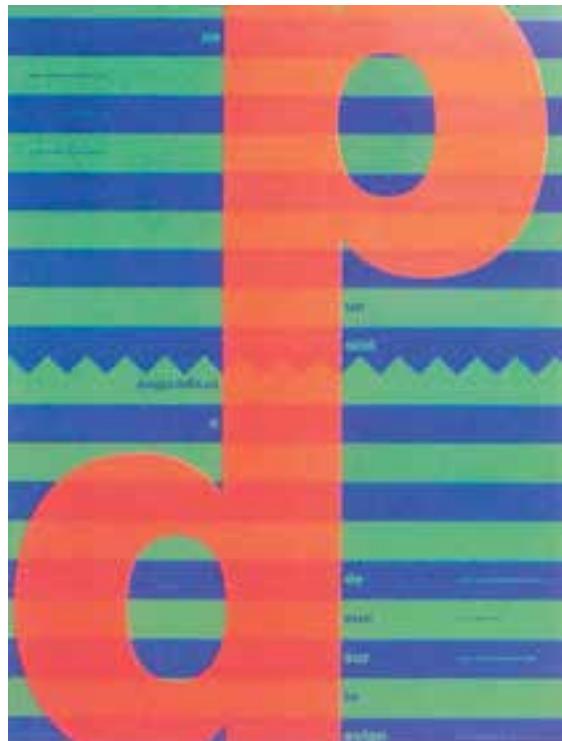

شکل ۱۴— بازی بچه‌ها بچگی نیست

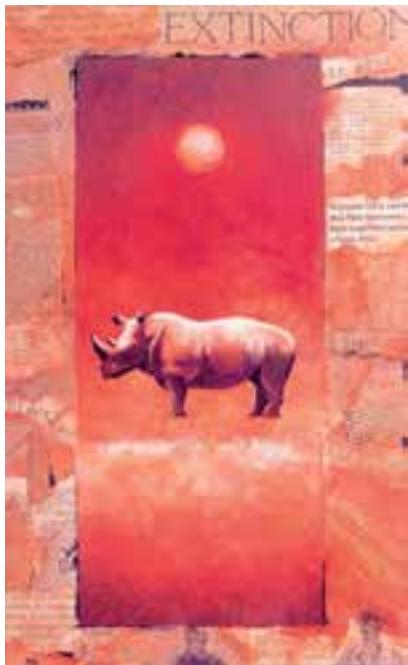
شکل ۱۵— پوستر، بینال مونیخ، شادروان مرتضی میز

رنگ نارنجی قرمز مبین نشاط، احساس گرمی و جنب‌جوش است و باعث می‌شود تصویر زنده و گویا و جوان شود. قرمز نارنجی همراه ترکیب آبی—سبز، آرایش رنگ‌های زنده و جذاب هستند که وقتی حال و هوای جوانی و بی‌خيالی مطرح است این آرایش ترکیب شایسته‌ای می‌باشد. که البته در طراحی‌هایی که روحیه‌ی آسیایی غالب می‌باشد این رنگ + مکمل‌هایش یا با خاکستری خنثی و سیاه بسیار مناسب هستند.

شکل ۱۳— ۲

طیف رنگ‌های قرمز – نارنجی با ترکیبی از سیاه نوعی رنگ خاکی به وجود می‌آورد که احساس خاصی را در بینندۀ برمی‌انگیزد این طیف رنگ در گرافیک چه کاربردی دارد؟

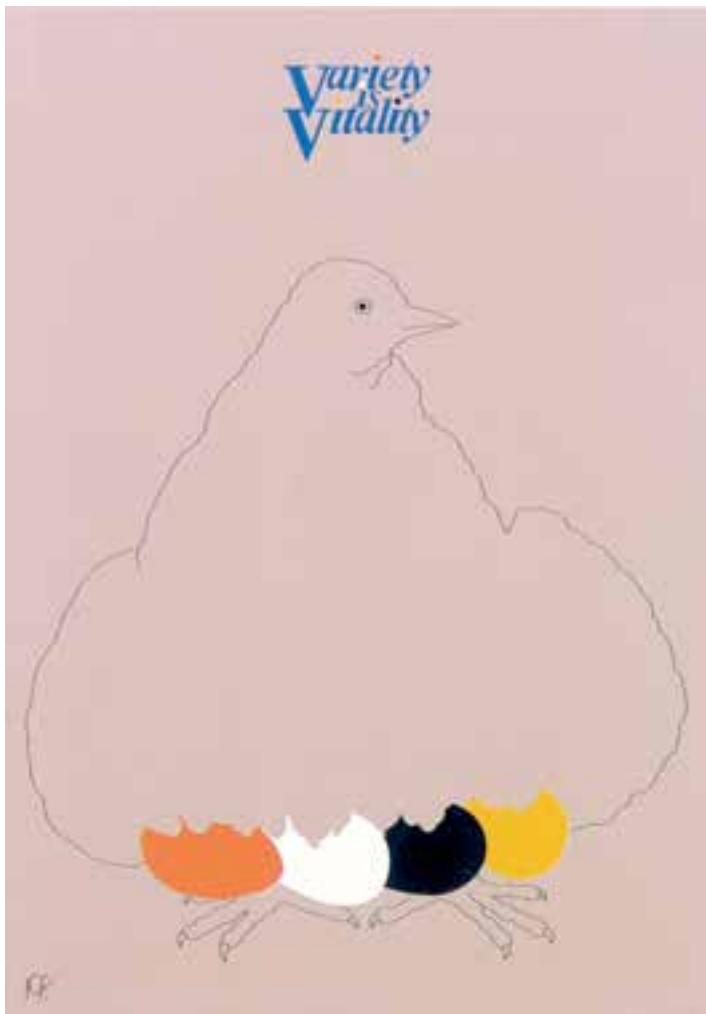

شکل ۱۶-۲

ترکیب عالی رنگ‌های خاکی که یادآور طلوع و غروب خورشید در صحراء است تأثیر بهسزایی در تحریک انرژی دارد. مشکل می‌توان تمدنی را یافت که از گل رس برای ساخت ظروف، کاشی و... استفاده نکرده باشد؛ مثل هنر سفالینه‌ی مارلیک و سیلک. پس به نظر می‌رسد که این رنگ اغلب نشانی از خانه و خانواده است و به نوعی آرایش هنرهای بومی است. در طراحی گرافیک رنگ‌های خاکی به طرز مؤثری در پروژه‌هایی که با محیط‌زیست و اکولوژی سروکار دارند استفاده می‌شود. فضای دوستانه‌ای را با این خانواده‌ی رنگی می‌شود ایجاد کرد.

شکل ۱۷-۲ – طراح: سعید بهدار – نمایشگاه فلسطین

شكل ١٩ - ٢ - طراح: سیروس سلیمانی خلیق - پوستر مخالفت با تبعیض نژادی

شكل ١٨ - ٢ - طراح: سیروس سلیمانی خلیق - پوستر و ما آنان را گسل داشتیم

ترکیب رنگ نارنجی با سفید، که نوعی رنگ هلووی می‌دهد چه تأثیراتی می‌تواند داشته باشد و با چه

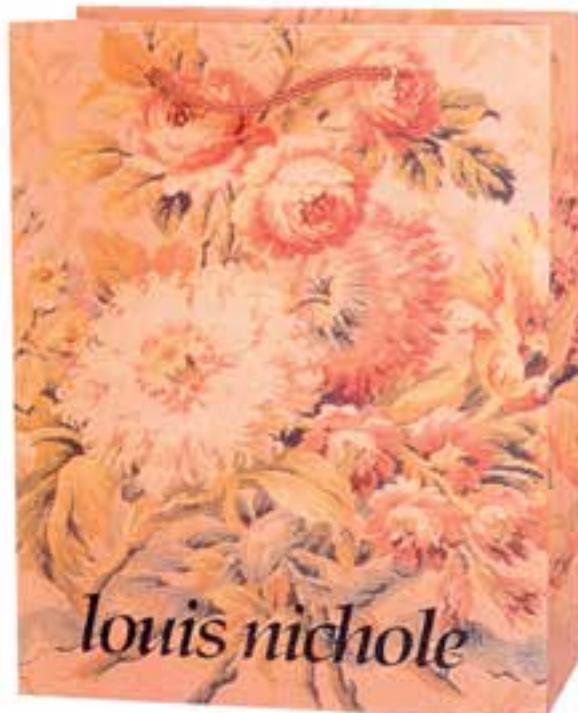
ترکیب رنگ‌هایی مؤثرتر است؟

تمامی رنگ‌ها با خلوص و تباين پایین استفاده کنید. استفاده از یک رنگ قوی در کنار این‌ها آزاردهنده است.

ترکیب فام ملایم و روشن که به خنثی می‌زند احساسی خوشابند از خونسردی، آرامش و جذابیت به بیننده القا می‌کند. به یاد داشته باشید که هنگام استفاده از آرایش رنگ‌های ملایم از

شكل ۲۱

شكل ۲۰

آرایش رنگ‌های زرد – نارنجی یا به تعبیر دیگر حدفاصل کهربایی – عسلی در برگیرنده‌ی ویژگی‌های هر دورنگ گرم نارنجی و با اصالت و صداقت و گویایی رنگ زرد هستند. آرایش این‌گونه رنگ‌ها چه احساسی را می‌توانند بیان کنند؟

تک رنگ‌شان قرار بگیرند. که در این صورت حالت راحتی در منزل و یا آراستگی با فروتنی را القا می‌نمایند.

آرایش رنگ‌های خوشایند صحیح، صادق و دلپسند هستند و جذبه‌ای کلاسیک دارند بهویژه اگر در کنار ترکیبات مکمل و

شكل ۲۳-۲ – طراح: محمد خرازی – محسن محمدی

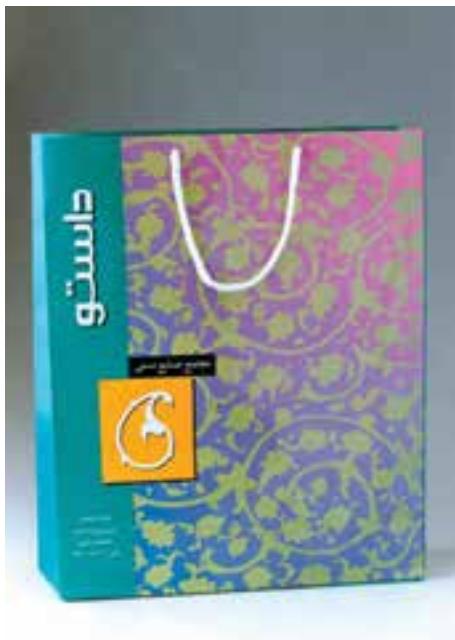

شكل ۲۲-۲

فام‌های رنگ پریده‌ی پرشده با گرمی زرد حاکی از چه روحیه‌ای هستند؟ و در چه مواردی کاربرد دارند؟

آرامش و راحتی را هم می‌تواند القا کند. و در ترکیب با مکملش دقیق، متضاد و زننده نیست و همواره هماهنگی و وضوح و وقار خود را حفظ می‌کند در ترکیب با طلایی متالیک آراستگی بیشتری پیدا می‌کند، مثل کارت ویزیت.

این تلفیق حاکی از وقار و آراستگی است. در این فام ویژگی فعال زرد با سفید ملایم تر شده است و خود، رنگی شیری ایجاد می‌کند که نوعی رنگ کلاسیک است و خاصیت انعکاس و فراگیری دارد. این رنگ که ویژگی نیمه‌شفاف دارد و هوشیاری،

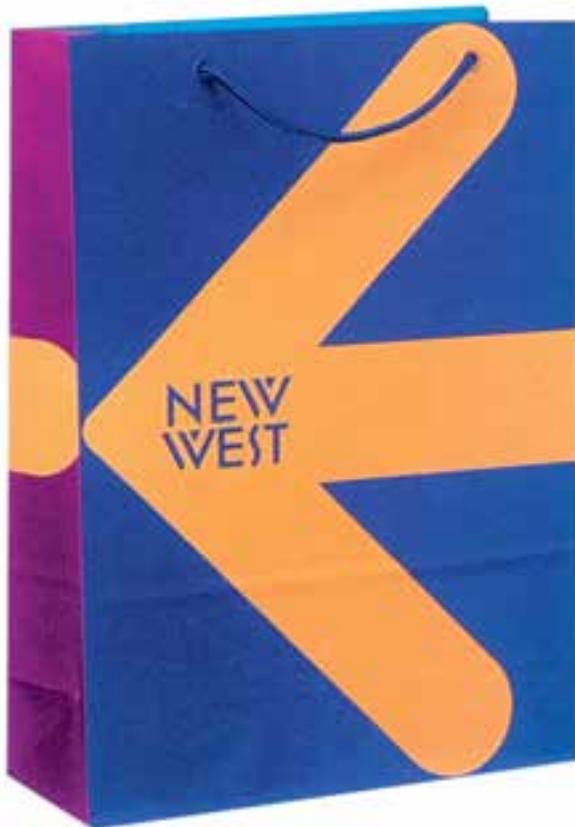
شكل ۲-۲۵

شكل ۲-۲۶

متضاد چه به صورت مکمل با زرد برابر نمی‌کند. هیچ رنگی روشن‌تر از رنگ زرد نیست و رنگ آبی در برابر آن است.

در آرایشی که در آن رنگ زرد به کار رفته است توجه کنید! هیچ رنگی، از نظر پاکی و سادگی و گرمی و انرژی، چه به صورت

شکل ۲۶-۲

در آرایشی که رنگ زرد در آن به کار رفته است چه احساسی بر می‌انگیزد؟

رنگ‌ها غالب است. مثلاً ویژگی پرتحرک خورشید را اغلب کودکان، به صورت گوی زرد رنگ بزرگی در آسمان شان می‌دهند.

آرایش رنگ‌های متحرک حول روشن‌ترین رنگ یعنی زرد است. به عبارت دیگر زرد حرکت ایجاد می‌کند و اصولاً بر دیگر

زرد هنگامی که با سفید ترکیب می‌شود روشی و انرژی بیشتری دارد و هنگامی که با مکملش بنفس همنشین می‌شود از انرژی و تحرک مرتعش می‌شود.

شكل ۲۷-۲ - طراح: ندا زنجانیان، پوستر نمایشگاه عکس ۱۳۷۷

شكل ۲۸-۲ - طراح: مجید عباسی، بسته‌بندی، ۱۳۷۷

در تصویر زیر آرایشی از رنگ سبز را می‌بینید. چه احساسی در شما برمی‌انگیزد؟

شکل ۲-۲۹

رنگ سبز در ترکیب با آرایش قرمز (مکملش) حضوری درخشان‌تر می‌یابد و انرژی‌می‌گیرد.

آرایش رنگ‌های تازه بر پایه‌ی رنگ ثانویه و محبوب همگان یعنی سبز است. سبز رنگی است که با خود بهبودی، سخاوت، تولد دوباره، هماهنگی و آرامش را به همراه دارد. این رنگ دوست‌داشتنی توازنی بین رنگ‌های گرم و رنگ‌های خنک برقرار می‌سازد. آرایش رنگ‌های تازه، آرام‌بخش چشم‌ها هستند و احساس آمادگی و آسایش و بهاری بودن دائمی را القا می‌کنند.

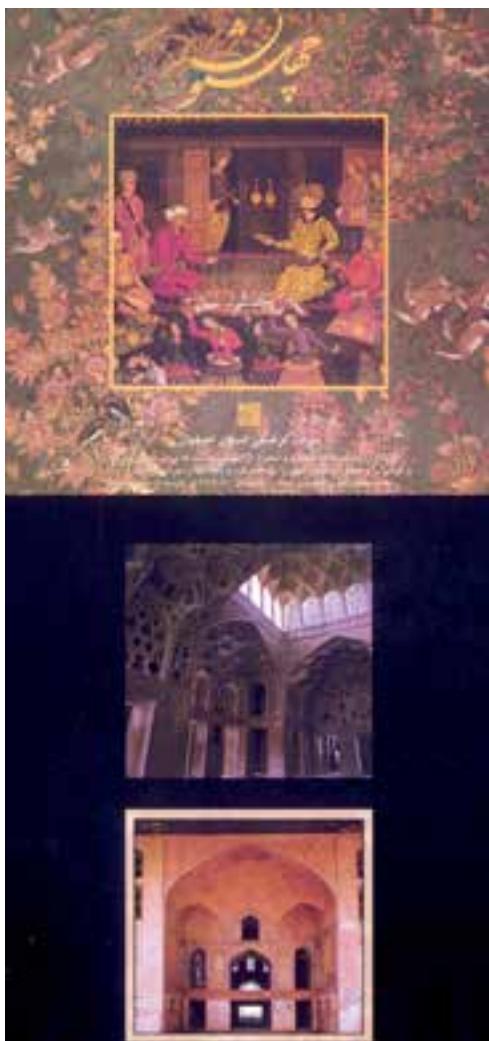

شکل ۲-۳۱ – آرم مؤسسه‌ی تبلیغاتی داروک

شکل ۲-۳۰

آرایش رنگ‌های سبز و سیاه یا سایه‌های تیره و غنی چه احساسی را می‌تواند القا کند؟

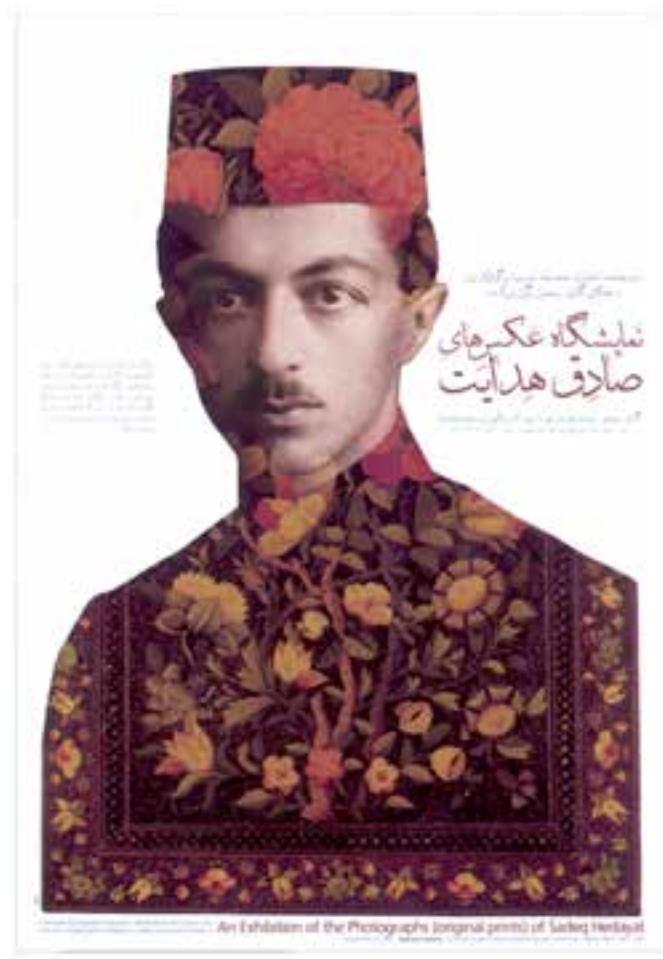
شکل ۲_۳۳ – طراح: مینو وانقی، بروشور چهلستون ۱۳۷۶

این آرایش مثل این است که رنگ‌ها به مرور زمان تیره شده‌اند و سایه‌های سبز که به این آرایش رنگی قوت می‌بخشد، ثبات رنگ مشکی را با جنبه‌ی پررونق و مرفة و حیات‌بخش سبز درهم می‌آمیزد و یادآور جنگل‌های همیشه سبز در تابستان است. این سایه‌های سبز رنگ پول هستند. و شاید به همین خاطر است که بسیاری از مؤسسات مالی با رنگ سبز طراحی می‌شوند. روی هم رفته این آرایش حس قدمت و اینمنی و ثروت موروثی را الفا می‌کند.

شکل ۲_۳۲

رنگ‌های کهن و قدیمی، حتی با مکمل‌ها و متضادهایشان، به خوبی با هم ترکیب می‌شوند و پس زمینه‌ای خوشایند. خلق می‌کنند، در حالی که هرگز به تنها‌ی توجه را به خود جلب نمی‌کنند.

شکل ۳۵-۲ - طراح: آرش سلطانعلی، پوستر نمایشگاه کتاب استانی

شکل ۳۴-۲ - طراح: مجید عباسی، پوستر همایش عکس‌های صادق هدایت

آرایش رنگ‌هایی که شامل رنگ آبی-سبز پر انرژی و روشن هستند چه تأثیری می‌توانند داشته باشند؟

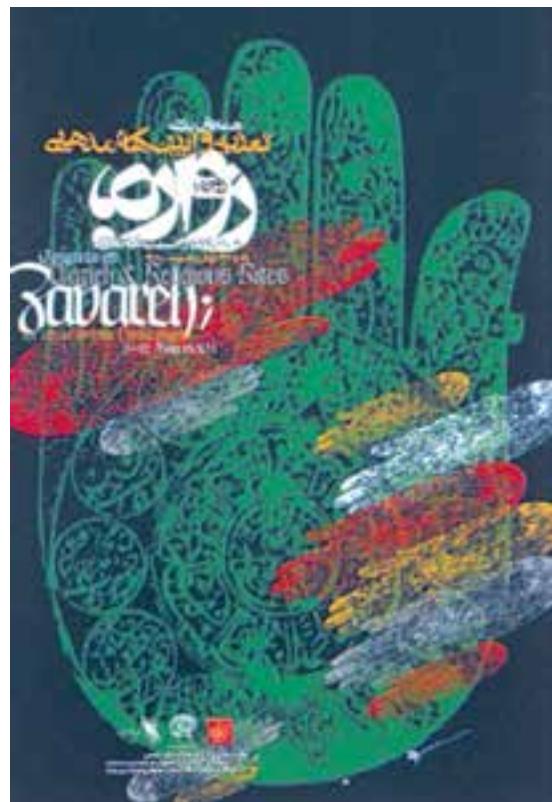
آرایش رنگ‌های شاداب که پایه‌ی آن سبز-آبی است جوان‌بخش و نیروبخش هستند. آثار هنرمندانی چون دیوید هاکنی (Diebenkoren) (Hockney David) و ریچارد دای بن کرون (Richard Cronenweth) با این نوع رنگ‌ها شناخته می‌شوند.

رنگ آبی-سبز رنگی است فرخنده و جوان که تأثیر آرام‌بخش آبی را دارد ضمن این که هنوز گرمی رنگ زرد را نیز در خود دارد. این رنگ القاگر تناسب، سلامتی و روشنی ذهن است.

ترکیب این نوع رنگ‌ها با سفید ملایم‌تر و به رنگ دریا می‌رسد و ترکیب با مکملش، قرمز و نارنجی شفابخش‌تر به نظر می‌رسند.

شکل ۳۷-۲ - طراح: مرتضی ممیز، پوستر نمایشگاه دوسالانه بین‌المللی بوستان جهان اسلام

شکل ۳۶-۲ - طراح: بیژن صیفوری (کتاب خشت اول) همایش بزرگ تعزیه و آیین‌های مذهبی